

گرامی‌داشت یاد و خاطره دکتر علی وثوقی

مردی از تبار نوآوری

دبیرخانه انجمن پسته ایران

یکی از عمیق‌ترین تحولات و به زعم بسیاری، موثرترین ابتکار در صنعت پسته ایران مکانیزه کردن بخش فراوری آن بوده‌است. یکی از این ابتکارات حاصل پیوند نبوغ و عشق سرشار دامپزشکی است که عمر خود را در راه اعتلای آن صرف کرده‌است؛ دکتر علی وثوقی یکی از شاخص‌ترین چهره‌هایی است که فرآوری پسته ایران، به‌معنای امروزی آن، وام‌دار اوست؛ همان که در سکوت و به دور از هیاهو، مفهوم فرآوری پسته را تغییر داد، اما با فروتنی هرچه تمام‌تر تأکید دارد که «من تنها از فکر دیگران نهایت استفاده را کردم».

علی وثوقی پس از فارغ التحصیلی از مقطع دکترای دامپزشکی دانشگاه تهران در سال ۱۳۴۹ قصد داشته‌است به کشور آمریکا برود، اما به‌دلیل کناره‌گیری پدر از کار، موضوع مهاجرتش منتفی می‌شود و در ایران می‌ماند. وی از سال ۱۳۵۰ شمسی به صورت مستقل در پسته کار کرده و از همان روزهایی ابتدایی شروع به کارش، عدم فرآوری صحیح و بهداشتی پسته را به‌عنوان یکی از مشکلات آن تشخیص می‌دهد.

دکتر وثوقی پس از سفر به کشورهای کانادا، اسپانیا و چند کشور دیگر جهت بازاریابی برای فروش پسته‌اش، انتقادات مشتریان از عدم رعایت اصول بهداشتی در فراوری پسته ایران را می‌شنود و به این فکر می‌افتد تا نوار نقاله ای بسازد تا پسته‌ها پس از چرخ روی این نوار نقاله بریزند تا کارگران در دو طرف آن بتوانند پسته‌های خوب را از بد تفکیک کنند. دکتر یک‌سال بعد از ساخت نوار نقاله، دستگاه خشک‌کن و پس از مدتی مخزنی برای جداسازی پسته‌های روآبی و زیرآبی طراحی می‌کند. این روند در تکمیل دستگاه‌های فراوری پسته تَر ادامه پیدا می‌کند، به‌نحوی که ساخت یکی از بهترین ترمینال‌های فراوری پسته کاملاً مکانیزه با قرارگیری پیوسته دستگاه‌های متعدد با نوآوری دکتر وثوقی محقق می‌شود. او بنا به گفته خود زندگیش را صرف مکانیزاسیون فراوری پسته می‌کند و در سال‌های بعد، حجم رو به افزایش پسته ایران به واسطه تلاش او توانست حیات خود را در بازار جهانی که خواستار تضمین کیفیت و سلامت پسته بود، ادامه دهد.

دکتر علی وثوقی همواره به فعالیت‌های جمعی از جمله حضور در انجمن پسته ایران اهمیت ویژه‌ای قائل بود و نقش وی در هیئت مدیره و هیئت امنا و شرکت در گردهمایی‌ها و دوره‌های آموزشی انجمن بسیار پررنگ بود. او همواره دغدغه کار و کشورش را داشت و در این راه مرتباً زبانش به نقد سازنده و ارائه راهکار باز بود و می‌گفت: «نابود کردن خیلی سخت نیست، درست کردن و ساختن خیلی زحمت دارد.»